

Äldrenämndens handikappråd

**Protokoll nr 7 fört vid äldrenämndens handikappråd sammanträde tisdagen
den 6 oktober 2009 kl. 14.00 – 15.00**

Justerat den 9 oktober 2009

Barbro Ohlson
Mötesordförande

Lenart Nolte
Ledamot

Ordförande

Ej närvarande

Vice ordförande

Kjell Hammar (DHR)

Ledamöter

Barbro Ohlson (HRF)
Anita Runesved (FHLIS)
Inger Handell (NHR)
Lenart Nolte (SRF)

Förhinder:

Ordföranden Sylvia Stemme (Elöverkänsligas
Riksförbund) och ledamoten Yvonne Holmberg (A & A)

Dessutom närvarar t.f. direktören Chatrin Engbo, rådets sekreterare Barbara Ahlmark samt lokalintendenten från Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen Sture Svedjedal.

1. Närvarande

Sekreteraren noterar närvaro. Till mötesordföranden valdes Barbro Ohlson.

2. Val av justerare

Utses Lennart Nolte att tillsammans med mötesordföranden Barbro Ohlson justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordningen

Rådet anmäler några övriga frågor, varefter dagordningen fastställs.

4. Anmälan av protokollsjustering HKR 6/2009-09-08

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

5. Anmälan av protokollsjustering ÄN 6/2009-09-15

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokollsjustering KPR 6/2009-09-08

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 15 oktober 2009

- **§ 5 Remiss:**

**Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med fysisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller autismspektrumstillstånd samt för personer med förvärvad hjärnskada eller annan kognitiv svikt
DNR 108-200/2009**

Kommunstyrelsen har till äldrenämnden remitterat ett förslag till revidering av tidigare överenskommelse från 2002 mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med olika fysiska funktionsnedsättningar för yttrande senast 2009-10-16. Den föreslagna nya överenskommelsen ska ses som ett komplement till befintlig lagstiftning, föreskrifter och tidigare överenskommelser. Den ska även utgöra en

grund för lokala överenskommelser för samverkansrutiner mellan stadsdelsnämnder och parter som representerar landstinget.

Överenskommelsen berör övergripande frågor såsom inrättande av organisation för samverkan, informationsutbyte, in- och utskrivningsklara patienter i slutenvård, habilitering och rehabilitering, hälso- och sjukvård i särskilt boende och i ordinärt boende, egenvård samt privata aktörers skyldighet att följa överenskommelsen.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen och äldreförvaltningen är positiva till upprättandet av ny överenskommelse.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

- § 6 Ansökan om medel från Sveriges kommuner och landsting (SKL) för Hållbar jämställdhetsintegrering DNR 119-271/2009

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tilldelats 125 miljoner kronor av regeringen att vid tre ansökningstillfällen fördela till kommuner och landsting i syfte att stödja arbetet med hållbar jämställdhetsintegrering. Projektet pågår mellan 2008-2010 och den 15 oktober 2009 är sista ansökningsdagen inför tredje omgången. Det övergripande målet för svensk jämställdhetspolitik är att alla kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv (Prop. 2005/06:155). För att nå detta mål har Sveriges Riksdag beslutat att tillämpa strategin om jämställdhetsintegrering. Jämställdhet ska integreras i det dagliga arbetet istället för att betraktas som en separat fråga som tillkommer utöver verksamhetens ordinarie arbetsuppgifter. I praktiken innebär detta att offentlig verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att de tjänster och den service som erbjuds medborgarna är lika tillgängliga, av lika hög kvalitet och lika väl anpassade för alla, oavsett kön (SOU 2007:15 s.19).

Kommunfullmäktige har kommit med direktiv om att förvaltningarna i Stockholm stad ska arbeta med hållbar jämställdhet och att medel kan sökas för att jämställdhetsintegrera den kommunala verksamheten.

Äldreförvaltningen anser att arbetet med jämställdhetsintegrering är viktigt. De styrdokument och riktlinjer som produceras vid förvaltningen påverkar äldreomsorgen i hela Stockholm stad och äldreförvaltningen avser därför ansöka om medel för att arbeta med att införa konsekvens- och jämställdhetsanalyser i dessa texter. Mer specifikt innebär detta att sökta medel ska användas till att utveckla statistikhanteringen vid förvaltningen samt till kompetensutveckling hos äldreförvaltningens medarbetare.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

**- § 7 Sammanträdestider för äldrenämnden för år 2010
DNR 101-270/2009**

Sammanträdestiderna har valts med hänsyn till de datum som äldrenämndens beslut, med anledning av budgetuppföljningar och verksamhetsplan för nästa år, ska vara kommunstyrelsen tillhanda.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

**- § 8 Svar på skrivelsen "Riktig mat i äldreomsorgen!" från
vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S)
DNR 401-168/2009**

I en skrivelse till äldrenämnden "Riktig mat i äldreomsorgen" föreslår vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S) bl.a. att äldreförvaltningen utreder kvaliteten på cateringmaten, särskilt vad gäller näringsinnehåll och antalet tillsatser; att nedläggning av servicehusrestauranger stoppas, att en maxtid för det ofrivilliga måltidsuppehållet mellan middag och frukost införs. I skrivelsen lyfts fram vikten av vidareutbildning av personal inom äldreomsorgen med fokus på ekologisk mat, närproducerade råvaror och kostens betydelse för hälsan.

Äldreförvaltningen besvarar skrivelsen och konstaterar att det finns många olika måltidslösningar i Stockholms stad. Stadens kostpolicy för mat och måltider inom äldreomsorgen tydliggör vilka krav, även miljökrav, som ska gälla. Med en kompetent personal och ett tydligt kvalitets- och servicetänkande ges goda förutsättningar för en hög och jämn kvalitet på mat och måltider inom staden. Staden upphandlar en ansevärd mängd livsmedel och färdiga måltider, varför de val som görs bidrar till hur stor matens miljöpåverkan blir. Genom att välja miljömärkta produkter och följa lokala och nationella miljömål skapas förutsättningar för hållbar utveckling.

Kostenheten på äldreförvaltningen verkar genom utbildningar och information för att stadens kostpolicy ska kunna tillämpas. I policyn betonas bland annat vikten av individanpassad mat på regelbundna tider. En regelbunden måltidsordning gör att nattfastan inte blir längre än maximalt 10 - 11 timmar.

När en förvaltning driver eller planerar att starta restaurang i egen regi kan äldreförvaltningen genom till exempel utbildningar stödja verksamheten. Flera studier visar också att mat som lagas och serveras nära gästen i en trevlig miljö för de flesta äldre upplevs som mycket positivt.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

**- § 9 Svar på skrivelsen "Skapa kommunala profilboende!"
från vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S)
DNR 105-156/2009**

I en skrivelse till äldrenämnden "Skapa kommunala profilboenden!" framför vice ordf. Leif Rönngren m.fl. (S) att med inriktning eller profil bör menas i första hand inte boenden som är specialiserade på vissa sjukdomar eller liknande, utan

svarare en inriktning mot målgrupper utifrån intresseområden, kultur, sexualitet eller språk. I skrivelsen föreslås att äldreförvaltningen utreder möjligheter till kommunala profilboenden inom äldreomsorgen samt undersöker vilka grupper eller intressen som i dag utgör en tillräcklig befolkningsgrund för ett eget profilboende, att äldreförvaltningen utreder hur stadsdelsnämndernas incitament att driva profilboenden skulle kunna öka.

Äldreförvaltningen besvarar skrivelsen och tar upp att sedan staden införde valfrihetssystem för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen den 1 juli 2008 finns en särskilt antagen definition för profilboenden. Boenden som inriktas mot målgrupper utifrån intresseområden, religion, kultur och språk betecknas inte som profilboenden. Vård- och omsorgsboenden med sådana inriktningar ingår i stadens valfrihetssystem.

För att ett boende ska upplevas som attraktivt för den enskilde, kommer det på sikt att krävas att boendet på olika sätt profilerar sig genom att "marknadsföra" olika inriktningar eller specialiteter som kan vara av särskild vikt för den enskilde när denne ska välja boende. Det finns en rad exempel på olika inriktningar av detta slag och fler planeras.

För att ett boende ska inriktas mot en särskild målgrupp, krävs dock att det finns en tillräckligt stor efterfrågan. Äldreförvaltningen blir då och då kontaktade av organisationer och föreningar som företräder olika intressen, språkgrupper och/eller kulturer och som vill undersöka möjligheterna att starta ett boende för äldre. I de flesta av dessa fall har det dock visat sig att underlaget för ett vård- och omsorgsboende inte är tillräckligt stort. Däremot kan underlaget i vissa fall vara så pass stort att en del av ett seniorboende kan inriktas mot målgruppen.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

**- § 11 Äldreförvaltningens pandemiplan
DNR 118-272/2009**

Med anledning av den nya influensan A (H1N1) har samtliga stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag fått i uppdrag av stadsledningskontorets planeringsgrupp för pandemi att ta fram en Pandemiplan.

Äldreförvaltningen har även begärt in pandemiplaner från privata utförare, inom enstaka plats, hemtjänst, ledsagning och avlösning, där förvaltningen förvaltar avtalen. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden godkänna anmälan av pandemiplanen.

Rådet lägger ärendet till handlingarna utan erinran.

8. Tillgänglighet

Intendenten Sture Svedjedal berättade om fastigheten på Swedenborgsgatan 20 som hyrs av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen (SAN) och sedan några år inrymmer även äldreförvaltningen. Fastigheten byggdes 1989 enligt dåvarande regler som saknade dagens krav på tillgängligheten i offentliga byggnader.

I samband med att Stockholms stad har fastställt i sina mål att år 2010 ska Stockholm mest tillgänglig i världen har ett chefsforum på socialtjänstförvaltningen (SoT) beslutat år 2004 att i samverkan med socialtjänstnämndens handikappråd påbörja förbättring av tillgängligheten i fastigheten. Under följande år har bl.a. handikappanpassats toaletter och entrédörrar i båda hus A och B, en ljudanläggning med hörselslinga installerades i ett konferensrum.

När äldreförvaltningen hade flyttat in år 2007 har nya äldrenämndens handikappråd uppmärksammat problem med elöverkänsligheten. För att göra tillgängligt sammanträdesrum för personer med elöverkänslighet har det lilla konferensrummet elsanerats i år och en speciell belysning har installerats på förslag från äldrenämndens handikappråd.

Det är försvårande faktor att fastigheten är byggd ovanför en stor tågstation med flera strömförande spår och en intensiv pendeltågstrafik, som avger strålning och skadliga partiklar, det utgör även en arbetsmiljöfråga för anställda.

Nu återstår att ytterligare anpassa hissarna och entrédörrarna genom att nya tavlor bör sättas in i hissarna som har punktspråk på knapparna och talande information för synskadade. Kraven på att entrédörrar på gatuplanet anpassas ytterligare för rullstolsbundna blir svårare att uppfylla helt och hållet på grund av säkerhetsregler för myndigheten. Däremot finns det inga sådana hinder rörande förbättrad anpassning av interna dörrar på olika våningsplan samt hissdörrarna. Anpassningen ska vara klart nästa år.

9. Kvarstående frågor

Inga kvarstående frågor anmäldes.

10. Förvaltningschefens information

- Chatrin Engbo påminde om anhörigdagen "En dag för anhöriga" den 10 oktober 2009 som äger rum i Stadshuset i form av öppet hus mellan kl 9.30 och 16.00, fri entré. Alla i rådet är välkomna att komma in och delta.
- Chatrin Engbo påminde om Carema:s konferens "Leva livet till sista dansen" den 21 och 22 oktober 2009 med uppföljande på kvällstid föreställningen "Sista dansen" på stadsteatern. Anita Runesved och Inger Handell ska gå på föreläsningen och föreställningen.

11. Övriga frågor

- Det anmälda protokollet från kommunstyrelsen handikappråd gicks igenom och lades till handlingarna.
- Barbara Ahlmark informerade rådet om seminarium om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som ägde rum den 21 september 2009 i SRFs lokalen på Gotlandsgatan 44. Sverige har ratificerat den konventionen som trädde i kraft den 14 januari 2009.

"Agenda 50 – verktyg för våra rättigheter" är ett treårigt projekt som genomförs i samarbete mellan Handikappförbunden, Forum Kvinnor och Funktionshinder (FQ), Svenska Kommittén för rehabilitation International (SVERI) och Synskadades Riksförbund (SRF) och med stöd av Arvsfonden.

Konventionens lagtext och konferensmaterial delades ut till rådet. Mer information även i Daisy-formatet och på punktskrift kan beställas från Handikappförbundets samarbetsorgan: tel. 08-546 404 00, e-post: hso@hso.se

- Rådet föreslår att förvaltningen tar fram en relevant utbildning om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning för anställda.
- Anita Runesved berättade om Vaxholmsbolagets broschyr som beskriver tillgängligheten på skärgårdsbåtarna, som är i bruk. Det vore intressant om förvaltningen hade beställt broschyren och skickat vidare till äldreboenden. Detta för att visa att det finns möjligheter att ta sig ut i skärgården även om man är funktionshindrad.
- Anita Runesved kommer att delta i Micasa`s konferens "Seniorboende 2030" den 15 december 2009 och har fått biljett nr. 2, som rådet tilldelats. Barbara Ahlmark anmäler Anita Runesved till den konferensen.
- Anita Runesved informerade att hon kommer att gå på ett Kommunala handikapprådets seminarium om brand- och utrymningssäkerhet, den 22 oktober 2009, kl. 16.30-20.00, i lokalen på S:t Göransgatan 82 A.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Rådets sekreterare